

Hvem sviktet?

Til J.G. Johansens for-
modning 5.1.94 om at
Norge kan gis skyld for
angrepet på Sovjet, kan svares at
bortsett fra følgene av forsømt
norsk forsvar, hadde nordmenn
knappt noen avgjørende innflytel-
se på 2. verdenskrig.

Det fantes tre måter å reagere
på etter som Norge ble okkupert,
og det norske forsvar kapitulerte
totalt 10.6.1940:

A: Sørge for seg og sine som
best en kunne, og tjene penger
der de var å hente. Det var ca.
200.000 tyskerarbeidere. Men
mange flere arbeidet til fordel
for tyskerne. De allierte betrak-
tet Norsk Hydros anlegg på Rju-
kan og Lettmetall i Porsgrunn
for så viktige for tyskerne at an-
leggene ble bombet.

B: Regjeringene Quisling og
Administrasjonsrådet forsøkte å
forhandle, søke felles interesser
med å komme til enighet med de
reelle makthaverne, okkupa-
sjonsmakten slik at mest mulig
makt forble på norske hender.
Frontkjemperne regnet med at
også tyskerne var interessert i å
frigjøre et par hundre tusen ok-
kupasjonssoldater i Norge til tje-
neste på andre fronter, hvis bare
nordmenn kunne bevise at de
virkelig kunne forsvare sin nøy-
tralitet.

C: Satse på at de allierte som
hadde tapt kappløpet om Norge i
1940, skulle komme og erobre
landet. Det ville bety en krig i
Norge som ville fått trefningene
i 1940 til å virke som bagateller.
Nordmenn meldte seg også fri-
villig til allierte styrker til raid

på Norskekysten, bombing og
skyting av egne landsmenn og
sabotasjeaksjoner. Ved slike
handlinger fikk de tyskerne til å
beholde sine styrker i Norge og
ga dem rett til represalier.

Den største gruppen front-
kjemper meldte seg like etter at
tyskerne angrep Sovjet
22.6.1941. Da de første henret-
telsene i Norge i dette århundret,
i september 1941, fant sted, var
de første norske frontkjemper
allerede falt på Østfronten. Men
alt den 23.4.1941 sto i PD: «Til
familie i Porsgrunn er det kom-
met et sørgelig budskap: En
meddelelse hvori det heter at en
tidligere Porsgrunnsdame, fru
Ruth Jørgensen, født Pettersen,
under et overfall som foregikk
fra en engelsk båt i Nord-Norge
forleden, ble skutt. Hun var gift
med disponent Agnar Jørgen-
sen, Harstad, som nå var bosatt i
Matjordhavn. Meddelelsen blir
så meget mer sørgelig når en hø-
rer at handlingen er utført av en
nordmann, og at det ikke fore-
gikk under noen kamp». «Fru
Jørgensen, som ble 44 år gam-
mel, døde fra mann og 3 barn,
det minste 7 år gammelt.» Hver-
ken hun eller lensmann Røring
er nevnt i «Vår falne», mens
mange som var med å drepe eg-
ne landsmenn er nevnt.

Det tristeste ved Falstad og an-
dre tyske leire i Norge er at for-
holdene der heller ble verre da
nordmenn overtok dem i mai
1945. Det burde gi det norske
samfunn en flau smak i munnen!

J.C. Stridsklev